

PHỔ BIẾN KIẾN THỨC

BẢN TIN NỘI BỘ CỦA LIÊN HIỆP CÁC HỘI KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT VIỆT NAM

Lũ quét và những thảm họa cần cảnh báo

SỐ 134

5/9/2015

BẢN TIN PHỞ BIỄN KIẾN THỨC

Chịu trách nhiệm xuất bản

TS Phan Tùng Mậu

*Phó Chủ tịch Liên hiệp các
Hội Khoa học & Kỹ thuật
Việt Nam*

Ban Biên tập

Đặng Vũ Cảnh Linh

Trưởng ban

Nguyễn Sinh Thành

*Phó Trưởng ban
kiêm Thư ký biên tập*

Nguyễn Hồng Thanh

*Bùi Hồng Ninh
Trần Mạnh Hùng*

Trình bày

Quý Linh

Duy Anh

Bản tin xuất bản định kỳ 1 số/tháng. Mọi thông tin phản hồi về nội dung xin liên hệ Ban Thông tin và Phổ biến kiến thức:
Địa chỉ: 53 Nguyễn Du, Hà Nội
Điện thoại: (04) 3.9432206
Fax: (04) 3.8227593
Email: sinhthanh@gmail.com

Trong số này

TIN TỨC - SỰ KIỆN

Quy hoạch xây dựng
Trung tâm triển lãm quốc
gia mới .3

KHOA HỌC THƯỜNG THỨC

Con người đe dọa
hệ sinh thái ven biển .4

NÔNG - LÂM - NGƯ NGHIỆP

Thanh long
điều đứng vì
dịch bệnh .15

SỨC KHỎE

Lá mơ
tam thể
chữa ly .21

GÕ CỬA NHÀ TƯ VẤN

Giải đáp thắc mắc về
vấn đề xã hội .29+30

Quy hoạch xây dựng Trung tâm Triển lãm Quốc gia mới

Phó Thủ tướng Hoàng Trung Hải đồng ý việc quy hoạch, bố trí khu Trung tâm Hội chợ Triển lãm Quốc gia bao gồm cả khu dịch vụ phụ trợ với diện tích 300ha tại xã Cổ Loa, huyện Đông Anh, Hà Nội.

Tại cuộc họp ngày 24/8/2015, Bộ VH-TT&DL đã có báo cáo, xin ý kiến Chính phủ về việc triển khai quy hoạch vị trí Trung tâm Hội chợ Triển lãm Quốc gia, đảm bảo chủ trương di dời, xây dựng khu triển lãm hội chợ mới đáp ứng nhu cầu, quy mô hoạt động trong thời gian tới.

Đầu năm 2015, khu vực được quy hoạch tại Mễ Trì - vị trí xác định để xây dựng Trung tâm Hội chợ Triển lãm Quốc gia trước đây - có chủ trương điều chỉnh quy hoạch. UBND TP Hà Nội và Bộ VH-TT&DL đã nghiên cứu, đề xuất 2 phương án vị trí mới tại khu vực đầm Vân Trì, sông Thiệp và khu vực Cổ Loa, huyện Đông Anh.

Cùng với đó, Bộ cũng đề xuất cơ chế tài chính xây dựng Trung tâm Hội chợ Triển lãm Quốc gia, được lấy từ nguồn thu

Dự án Trung tâm Hội chợ Triển lãm Quốc gia – Quốc tế đặt tại Đông Anh, Hà Nội

chuyển đổi từ dự án Trung tâm Văn hóa, Du lịch, Thương mại tại Mễ Trì và dự án Trung tâm Thương mại, Dịch vụ, Văn hóa tại 148 Giảng Võ.

Sau khi nghe, tổng hợp các ý kiến bộ, ngành liên quan, Phó Thủ tướng Hoàng Trung Hải đồng ý việc quy hoạch, bố trí Trung tâm Hội chợ Triển lãm Quốc gia theo phương án vị trí khu vực Cổ Loa, huyện Đông Anh. Diện tích dự kiến là 300ha, bao gồm khu chính và khu dịch vụ phụ trợ.

Phó Thủ tướng cũng giao Bộ Xây dựng rà soát, xác định lại nhu cầu bố trí diện tích cho một số bộ, ngành theo quy hoạch tại khu vực Mễ Trì. Sau đó,

phối hợp với TP Hà Nội xem xét, đề xuất trong diện tích còn lại ở đây cho việc xây dựng Trung tâm Văn hóa, Du lịch và thương mại.

Bộ VH-TT&DL chỉ đạo chủ đầu tư dự án khẩn trương hoàn thành báo cáo khả thi để trình các cơ quan có liên quan. Thời gian hoàn thành quy hoạch kiến trúc trong tháng 10/2015.

Riêng đối với dự án Khu Triển lãm 148 Giảng Võ hiện nay, yêu cầu phải xây dựng hoàn thiện các chỉ tiêu quy hoạch cơ bản cùng phương án tài chính. Đồng thời lập phương án bố trí cho các hoạt động triển lãm, Bộ VH-TT&DL thẩm định và báo cáo Thủ tướng Chính phủ.

NL

Khoa học lý thú

Con người đe dọa hệ sinh thái ven biển

Các hệ sinh thái ven biển khắp thế giới đang bị đe dọa do tác động từ các hoạt động của con người, đây là kết quả được các nhà khoa học thuộc Đại học California tại Santa Barbara (UCSB) công bố mới đây trên tờ *Journal of Conservation Letters* - một tạp chí bảo vệ sinh thái.

"Bảo tồn và quản lý nguồn tài nguyên nước ở vùng duyên hải phải đề cập tới những tác động từ các hoạt động của con người cả từ đất liền, ví dụ như ô nhiễm dòng chảy, và từ biển, như các hoạt động đánh bắt, khai thác trên biển" - Benjamin S. Halpern, tác giả đứng đầu công trình nghiên cứu cho biết.

Điểm "nóng" nhất phải kể đến là cửa sông Mississippi, Halpern giải thích, các điểm còn lại trong top 10 điểm nóng nằm ở

châu Á và vùng Địa Trung Hải. Các tác giả khẳng định rằng, họ đã cung cấp được những phân tích chuyên sâu đầu tiên cho tất cả các khu vực duyên hải trên thế giới.

Nhóm nghiên cứu khảo sát bốn nguyên nhân chính dẫn tới thay đổi sinh thái gồm: Nguồn dinh dưỡng từ canh tác nông nghiệp; Ô nhiễm hữu cơ từ thuốc trừ sâu; Ô nhiễm vô cơ từ dòng chảy đô thị; Tác động trực tiếp của con người lên môi trường sống miền duyên hải.

Theo Halpern: "Ở những khu vực duyên hải, nơi ít chịu tác động từ hoạt động của con người trên mặt đất, việc bảo tồn biển có thể và cần được tập trung chủ yếu vào những gì diễn ra trên đại dương, ví dụ như đánh bắt cá, biến đổi khí hậu, các loài xâm lấn và vận tải biển thương mại"...

LÊ NA (Theo *Science Daily*)

ĐỀ PHÒNG TRẺ BỊ TAI NẠN DO NGỦ GIƯỜNG TẦNG

Nghiên cứu đăng trên chuyên san Nhi khoa của Mỹ cho biết, mỗi năm trung bình 36.000 trẻ em và thanh thiếu niên Mỹ, trong đó 3/4 là trẻ dưới 10 tuổi bị thương vì ngủ giường tầng. Nghiên cứu này cũng cho biết, các bé trai bị tai nạn do ngủ giường tầng nhiều hơn bé gái. Tai nạn phổ biến nhất là ngã từ trên giường xuống nền nhà, dẫn đến chấn thương, đặc biệt là ở vùng đầu, cổ, mặt. Do trọng tâm cơ thể nằm ở vị trí cao hơn người lớn nên trẻ nhỏ khi ngã thường hay lao đầu xuống trước. Thống kê cho thấy, tỷ lệ chấn thương vùng đầu cổ do ngã từ giường tầng xuống ở trẻ dưới 3 tuổi cao hơn 40% so với trẻ lớn. Theo khuyến cáo của các chuyên gia nhi khoa, tầng trên của giường nên được rào bằng lan can có độ cao thích hợp ở tất cả các phía để đề phòng trẻ có thể lăn xuống đất. Khoảng cách giữa các thanh lan can từ 9cm trở xuống để trẻ không thể chui đầu qua. Đệm phải có kích thước vừa vặn với giường. Vỏ đệm không làm bằng các chất liệu trơn để trẻ không bị trượt. Nên lắp đèn ngủ để trẻ có thể nhìn thấy thang giường nếu muốn lên xuống trong đêm. Giường tầng không nên đặt gần cửa sổ hoặc quạt trần. Mặt sàn quanh giường không để các vật sắc nhọn có thể làm tăng nguy cơ bị thương trong trường hợp trẻ bị ngã. Trẻ em dưới 6 tuổi nhất thiết không cho ngủ ở tầng trên của giường.

HƯƠNG TIỀN (*Theo Science Daily*)

MỠ GIA CẦM VÀ THỊT ĐỎ GÂY PHƠI NHIỄM CHẤT CHỐNG CHÁY

Trước đây, người ta tin rằng, phơi nhiễm PBDEs xảy ra chủ yếu do hít phải bụi chứa các phân tử chất này. Nhưng nghiên cứu mới được công bố của trường Y tế công cộng

thuộc Đại học Boston cho thấy, một số thực phẩm phổ biến trong bữa ăn hằng ngày cũng là nguyên nhân quan trọng gây phơi nhiễm PBDEs. Có nhiều bằng chứng cho thấy, ăn mỡ gia cầm và thịt đỏ làm tăng lượng PBDEs trong huyết thanh, trong khi các sản phẩm từ cá và sữa không liên quan đến hiện tượng này. Các nhà khoa học cho rằng, nhiều khả năng quá trình nhiễm độc xảy ra do gia súc, gia cầm ăn các loại thức ăn có PBDEs, nhiễm độc trong quá trình xử lý, đóng gói và nhiễm độc do tiếp xúc tự nhiên với môi trường. PBDEs tích tụ trong các mô mỡ và không chịu phân hủy.

H.TIỀN (*Theo Science Daily*)

SÔNG AMAZON 11 TRIỆU NĂM TUỔI

Một nhóm nghiên cứu của Học viện Đa dạng Sinh học và Hệ thống Sinh thái (IBED) thuộc Đại học Amsterdam

(Hà Lan), kết hợp với Đại học Liverpool (Anh) và Công ty Dầu khí Quốc gia Brasil Petrobras đã tái dựng lịch sử của sông Amazon, nhờ kết quả nghiên cứu về hai lỗ khoan gần miệng sông Amazon của Petrobras. Theo đó, sông Amazon bắt nguồn là một con sông xuyên lục địa từ cách đây từ 11 triệu năm và có hình dáng như ngày nay khoảng 2,4 triệu năm trước. Phân tích trầm tích và cổ sinh vật học đối với các mẫu vật từ hai lỗ khoan, mỗi lỗ có độ sâu 4,5km dưới đáy biển, đã mang đến hiểu biết mới về lịch sử của sông Amazon và Amazon Fan - một cột trầm tích dày 10km. Tuổi đời thực sự của sông Amazon vẫn chưa từng được biết đến trước nghiên cứu này. **AN KHUÊ** (*Theo Science Daily*)

Lũ quét và những thảm họa cần cảnh báo

Lũ quét tàn phá tại tỉnh Điện Biên vừa qua (hình minh họa)

Một trong những thảm họa thiên nhiên từ trước đến nay gây ra thiệt hại nặng nề về người và của phải kể tới lũ quét. Hiện tượng này đang gia tăng cả về tần suất và cường độ khắp các nơi trên thế giới. Ở nước ta, một thực trạng là lũ quét gây sạt lở chưa dự báo được và nó xuất hiện không chỉ ở miền núi mà ngay cả vùng ven biển.

Chưa dự báo được lũ quét

Theo GS.TSKH Lê Huy Bá, nguyên Viện trưởng Viện Nghiên cứu Khoa học Tài nguyên Môi trường, Trường Đại học Công nghiệp TP HCM, lũ quét là hiện tượng thủy văn cộng hưởng với xói mòn, sạt lở đất, đặc biệt nguy hiểm khi có một lượng nước lớn tập trung trên sườn dốc

tạo ra dòng chảy có vận tốc lớn xuống phía dưới, nó sẽ quét trôi và tàn phá mọi vật cản trên đường đi.

Lũ quét xảy ra bất thường, bất ngờ, rất nhanh. Đỉnh lũ thường xuất hiện từ 3 - 4 giờ sau khi bắt đầu mưa, chỉ bằng 1/3 hoặc 1/4 thời gian truyền lũ thông thường. Tuy xảy ra trong thời gian ngắn nhưng do tính bất thường và dữ dội nên lũ quét để lại hậu quả nặng nề. Thực tế cho thấy khó có thể sử dụng các phương pháp thông dụng hiện có trong tính toán dự báo thủy văn để dự báo, cảnh báo lũ quét sớm, chính xác. Đặc biệt, hiện nay lũ quét không chỉ xuất hiện ở miền núi mà ngay cả vùng ven biển, nơi có độ dốc cao và có cấu tạo lớp đất mặt vật liệu bở r rời, lớp đất phía dưới lại thấm ít như ở miền Trung.

Theo các chuyên gia về khí tượng thủy văn, Việt Nam nằm trong vùng khí hậu nhiệt đới gió mùa, gánh chịu không ít tác động xấu của thời tiết. Các tỉnh miền núi phía Bắc như Hà Giang, Tuyên Quang, Điện Biên, Sơn La...; các tỉnh thuộc Tây Nguyên như Đắk Lắk, Lâm Đồng; các tỉnh miền Đông Nam Bộ như Bình Phước, Tây Ninh; các tỉnh miền núi Trung Bộ như Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Ngãi là những tỉnh có nhiều nguy cơ xảy ra lũ quét.

Lập bản đồ phân vùng nguy cơ lũ quét

GS.TSKH Lê Huy Bá cho chúng tôi xem kết quả quá trình ông cùng cộng sự thực nghiệm, thu thập số liệu, điều tra đặc điểm tự nhiên, điều kiện kinh tế xã hội liên quan tới lũ quét ở một số tỉnh như Đắk Lắk, Quảng Ngãi, Bình Phước... và cho hay, nhóm nghiên cứu sử dụng phương pháp hệ thống thông tin địa lý GIS và công nghệ viễn thám, thành lập bản đồ phân vùng nguy cơ lũ quét trên địa bàn tỉnh và các vùng trọng điểm. Áp dụng rà soát trên địa bàn 7 huyện của tỉnh Đắk Lắk như Ea Hleo, Krông Buk, Cư Mgar... cho thấy, các yếu tố mặt đệm, thảm phủ thảm và địa chất bề mặt dễ biến đổi, nhất là những năm gần đây tình trạng khai thác rừng nguyên sinh, diện tích trồng rừng không đủ bù diện tích rừng bị khai thác, khai hoang đất sản xuất không theo quy hoạch, hệ thống công trình thủy lợi không đảm bảo an toàn, khi mưa lớn gây vỡ đập, nguyên nhân tạo lũ quét.

Tại Quảng Ngãi, theo số liệu điều tra, trong 30 năm trở lại đây trên địa bàn tỉnh xảy ra khoảng 45 trận lũ quét. Có năm, hệ thống đê Trà Khúc bị vỡ khiến thị xã Quảng Ngãi ngập sâu 8,82m. Nguyên nhân do địa hình chung của tỉnh là vùng đồng bằng nhỏ gắn liền với cửa

Đỉnh lũ năm 2015 trên hầu hết các sông đều cao hơn đỉnh lũ năm 2014, có khả năng các sông Bắc Trung Bộ ở mức báo động 1 (BD1) đến BD2 và xấp xỉ trung bình nhiều năm, các sông từ Quảng Bình đến Bình Thuận và khu vực Tây Nguyên ở mức BD2- BD3, có nơi cao hơn BD3. Lũ lớn, lũ quét, sạt lở đất trên một số sông suối vùng núi các tỉnh Trung Bộ và Tây Nguyên có thể xuất hiện nhiều hơn. Nguồn: Trung tâm dự báo khí tượng thủy văn Trung ương

song, trũng hơn so với địa hình xung quanh, khai thác, sử dụng đất tùy tiện, phá rừng trồng cây nông, công nghiệp gây xói mòn đất...

Tác động môi trường của lũ quét gây xói mòn, làm các lớp đất màu bị rửa trôi, suy thoái tài nguyên, ô nhiễm nguồn nước mặt, nước ngầm, tác động đến hệ sinh thái trên cạn, dưới nước. Lũ quét làm dòng lũ thay đổi căn bản về chất, đặc biệt ảnh hưởng đến tính mạng con người, thiệt hại tài sản, gia tăng bệnh dịch.

Theo các chuyên gia, xây dựng bản đồ xác định, khoanh những vùng có nguy cơ lũ quét xảy ra, đề xuất các giải pháp ngăn ngừa, hạn chế tác hại của lũ quét là cần thiết. Số liệu để thực hiện quy trình dự báo, cảnh báo lũ quét gồm các số liệu về các biến khí tượng thủy văn trên lưu vực, sông. Các đặc trưng trạng thái trên lưu vực như diện tích, độ dốc, địa hình, đất đai, thực vật, xói mòn. Các số liệu về mưa gây lũ, bốc thoát hơi, thấm, ẩm. Khi có các hiện tượng thời tiết như ảnh hưởng bão, áp thấp nhiệt đới, cần chú ý ngay tới các số liệu về lượng mưa trước và trong thời gian dự kiến...

QUỲNH HƯƠNG

Có đúng thế không?

Tuổi càng cao càng sợ lạnh

Mùa thu, trong khi thanh niên vẫn mặc áo mỏng, thì đôi khi có những người lớn tuổi đã thấy lạnh và cần đến áo len, áo ấm. Đến mùa đông, người có tuổi càng sợ lạnh hơn, mà thực tế, con người tuổi càng cao thì lại càng sợ lạnh. Khi về già, khả năng trao đổi chất ở con người

so với tuổi thanh niên, trung niên có sự hạ thấp rõ rệt, khả năng sinh sản nhiệt của cơ thể cũng giảm sút. Ngoài ra, hoạt động thân thể của người già cũng chậm, cùng với sự sút kém của việc tổ chức công năng các khí quan của trung khu điều tiết nhiệt độ của não cũng

giảm sút. Thân nhiệt của người già tương đối thấp, gặp khi thời tiết thay đổi, không kịp thời có phản ứng điều chỉnh nhiệt độ dễ thích nghi, nên người già thường cảm thấy sợ lạnh. Tuổi càng cao, khả năng thích nghi càng giảm, thì càng sợ lạnh.

AN KHUÊ

Xử lý nước thải bằng công nghệ nano

Các nhà khoa học của Mỹ và Trung Quốc vừa khám phá ra các dải niken oxit ở dạng nano có các hố hình lục giác có thể hấp thụ tốt các chất nhuộm độc hại ở nước thải. Nhóm nghiên cứu đã thử nghiệm hiệu suất hấp thụ của các dải nano và bột NiO bằng cách sử dụng 3 chất nhuộm tổng hợp thông thường được sử dụng cho nhiều ứng dụng công nghiệp. Kết quả cho thấy, các

dải nano NiO có thể loại bỏ nhiều gấp hai tới ba lần lượng thuốc nhuộm so với NiO bột. Tuy không đạt hiệu suất tốt bằng carbon hoạt tính - phương pháp xử lý thông thường hiện nay - nhưng chúng có lợi thế là vật liệu được hấp thụ có thể được chiết xuất ra khỏi các dải nano và các dải này có thể được tái sử dụng.

AN KHUÊ (Theo Physorg)

Thấp nền giúp tránh nhiễm độc khí giếng

Giếng càng sâu thì hàm lượng khí độc càng nhiều dẫn đến gây ngạt. Các vùng gần mỏ than, quặng, dầu... khi đào giếng dễ nhiễm phải khí mêtan. Đó cũng là những nguyên nhân dẫn đến những vụ tai nạn chết người thường xuyên xảy ra ở những vùng còn sử dụng giếng khơi. Theo các chuyên gia, phòng tránh những tai nạn như thế này không khó.

Từ những tai nạn hy hữu

Sự việc đã từng diễn ra ngày 6/7/2009,

hai người đàn ông đã bị chết ngạt dưới giếng. Nạn nhân là anh Đặng Minh Bản (SN 1954) và anh Nguyễn Văn Hoan (SN 1966) trú tại Viên An, Ứng Hoà, Hà Nội. Công an huyện Ứng Hoà điều tra, ban đầu xác định nguyên nhân là do ngạt khí độc trong giếng. Trước đó, do máy bơm rơi xuống giếng khơi, anh Bản xuống giếng để lấy nút. Chị Ngô Thị Ngân (vợ anh Bản) đợi lâu không thấy anh Bản lên liền nhờ anh Nguyễn Văn Hoan xuống cứu và anh Hoan cũng thiệt mạng. Đó chỉ là một trong số

nhiều vụ tai nạn liên quan đến ngộ độc khí trong giếng khơi. Diễn ra rải rác ở nhiều nơi, nhiều thời điểm trong năm, nhưng năm nào con số người chết vì ngộ độc khí trong giếng khơi cũng lên đến vài chục.

GS.TS Nguyễn Đức Chiến, Viện Vật lý kỹ thuật, Trường Đại học Bách khoa Hà Nội nhận định, thủ phạm giết người chính là các khí độc (CO , CO_2 , CH_4 , H_2S ...), có nhiều ở những nơi có sự phân hủy các chất hữu cơ. Các nạn nhân chết vì thiếu oxy và hít phải các khí độc tích tụ lại trong lớp nước dưới đáy giếng. Những giếng khơi sâu cũng dễ là nơi tích tụ nhiều loại khí này.

Thực tế, việc phòng tránh những rủi ro này bằng phương pháp thủ công là rất đơn giản, nhưng không nhiều người biết đến.

Thủ để biết khí độc

PGS.TS Trịnh Lê Hùng, Khoa Hoá, trường Đại học Khoa học Tự nhiên, Đại học Quốc gia Hà Nội nhận định, ở những vùng có địa chất bình thường, giếng càng sâu thì khả năng bị ngạt khí càng lớn. Điều này được giải thích là do khí CO_2 nặng hơn oxy nên càng ở dưới sâu, hàm lượng khí này càng đậm đặc, dẫn đến ngạt thở. Khắc phục điều này bằng cách sử dụng máy sục khí giống như chiếc máy người ta hay dùng cho bể cá để bơm không khí xuống giếng trước khi tiến hành làm gì đó dưới đáy giếng. Giếng từ 10m trở lên thì được coi là giếng sâu. Một cách thủ công để an toàn hơn là dùng ống cao su dẫn khí từ mặt đất để hít thở hoặc dùng dây báo hiệu cho người ở trên khi gặp sự cố.

Trước khi xuống giếng (kể cả giếng hay sử dụng) cũng nên có biện pháp thử xem dưới giếng có khí độc không. Tốt nhất là thả một ngọn nến hay ngọn đèn, thông dây thả dần xuống sát mặt nước dưới đáy giếng trước. Nếu ngọn nến vẫn cháy sáng bình thường là không khí dưới đáy giếng vẫn đủ oxy để thở. Trái lại, nếu ngọn nến chỉ cháy leo lét rồi tắt thì không nên xuống

vì không khí dưới đáy giếng thiếu oxy và có nhiều khí CO_2 hoặc các khí độc khác. Cũng có thể nhốt một con gà hay một con chim vào trong lồng, buộc dây thả dần xuống gần sát mặt nước giếng, nếu con vật bị chết ngạt là dưới giếng có nhiều khí CO_2 hoặc các khí độc khác, người không xuống được. Sau đó, nên làm thông thoáng khí dưới đáy giếng trước khi xuống. Có thể cắt một cành cây to nhiều lá buộc dây dài thả xuống đáy, rồi rút lên thả xuống nhiều lần trước khi cho người xuống.

Các chuyên gia cho biết, khi bị ngạt khí hoặc nhiễm độc khí, cách sơ cứu tốt nhất là cho người bị nạn lên mặt đất và hô hấp nhân tạo để thông mũi và phổi rồi mới đưa đến bệnh viện. Đối với người bị nhiễm độc khí mêtan cũng cần được xử lý như vậy. Tuy nhiên, cũng chỉ xử lý được những trường hợp mới chớm bị ngạt. Đối với nhiễm độc khí mêtan, khi đã bị ngấm vào mạch máu thì không có cách gì cứu chữa.

TỔ HỢI

TRƯỚC KHÍ XUỐNG GIẾNG, CẦN SỬ DỤNG CÁC BIỆN PHÁP KIỂM TRA THẬN TRỌNG

PGS.TS Trịnh Lê Hùng cho biết, đối với những vùng có nhiều mỏ than, quặng, dầu... thì ở những giếng sâu thường xuất hiện khí mêtan. Đây là loại khí độc có thể làm chết người một cách nhanh chóng, nên người dân ở những vùng này cũng cần lưu ý khi có ý định sử dụng giếng khơi. Ngoài các phép đo có trong phòng thí nghiệm, thì khó có cách nào để biết được là giếng có nhiễm khí mêtan hay không. Vì thế, để an toàn, trước khi cần xuống giếng, người ta thường thả một con gia cầm xuống, nếu nó bị chết thì có nghĩa là giếng có nhiều khí độc. Khí mêtan độc và dễ bắt cháy nên nhất thiết không dùng các phương pháp thử như giếng thông thường.

Chăm rau màu vụ đông

Nước là một yếu tố không thể thiếu trong đời sống của mỗi loại cây trồng. Tùy từng giai đoạn phát triển khác nhau mà nhu cầu cây trồng cần nhiều hay ít nước.

Tuy nhiên, độ ẩm đồng ruộng mà cây rau màu luôn cần ở mức từ 75 - 80%. Do đó để rau màu phát triển được thuận lợi nông dân cần chú ý dưỡng ẩm cho cây liên tục nhất là thời kỳ phát triển thân lá, ra hoa đậu quả và nuôi quả. Đất luống rau cần ẩm nhưng không ướt (đất nắm trong tay vẫn còn nguyên hình dạng nhưng không có nước rỉ ra kẽ tay).

Để giảm thiểu lượng cây chết do ngập úng khi gặp mưa lớn, người trồng rau màu khi làm đất lên luống cần chú ý san phẳng bề mặt ruộng cũng như lên luống cao đều nhau và mặt luống bằng phẳng, nạo vét khơi thông dòng luống để tránh nước đọng. Đầu đồng luống cần được nạo vét thấp hơn đồng trong ruộng.

Trong trường hợp nước không đủ để tưới ngầm, có thể dùng bát, gáo té hoặc mức nước tưới cây. Không nên hòa lân supe với một lượng lớn để tưới thúc vào gốc cho rau màu sẽ làm bó chặt bộ rễ cây, oxy không lưu thông được, cây sẽ nhanh bị thối hỏng rễ và chết. Nếu thấy hiện tượng cây bị vàng lá, nghệt rễ tốt nhất nên xới xáo nhẹ mặt luống lúc khô ráo nếu có thể và sử dụng các loại phân bón lá tổng hợp hoặc phân siêu ra rễ để thúc cho rau theo nồng độ và liều lượng khuyến cáo trên bao bì.

Một số cây trồng có mật độ dày không thể bón thúc bằng biện pháp vùi thì việc hòa phân bón với nước thành dung dịch để tưới cho rau là cần thiết. Song, nếu làm không đúng kỹ thuật có thể vô tình làm cây bị bệnh và chết.

Chăm sóc và thu hoạch rau màu

Bởi người trồng rau có thói quen cứ nhằm gốc cây mà tưới. Việc làm này không những gây chết sót cây con mà còn gây thối hỏng bộ rễ cây trưởng thành do thu hút, tạo điều kiện cho vi sinh vật gây bệnh (nấm và vi khuẩn) phát sinh phát triển nhiều vì giàu đạm.

Tình trạng cây trồng bị chết rũ sau khi bón phân thúc đã xảy ra khi nông dân không biết lại cứ tiếp tục tưới đạm xuống gốc lần nữa. Hơn nữa, việc cung cấp dinh dưỡng cho cây theo cách trên sẽ làm cây trồng khó có thể hấp thu dinh dưỡng sau khi bón. Cho nên cần phải tưới phân vào vị trí giữa các hàng cây hoặc cách gốc cây theo mức chiều dài của rễ.

Cây rau màu có thể bị chết do sót đạm nhất là thời kỳ cây con. Khi tưới thúc ure và kali cho cây trồng ngoài cách như trên, không nên lạm dụng đạm mà hòa với nồng độ quá cao. Lượng ure thích hợp nhất cho rau màu thông thường từ 0,5 - 1 kg/sào/lần tưới. Đây cũng là lượng đạm khuyến cáo để cây rau được an toàn sau khi bón ure trong quy trình VietGAP.

MINH NGỌC

Săn cá đại dương mùa gió bắc

Gió bắc (hay còn gọi là gió mùa Đông Bắc) thổi càng “săn” thì càng xuất hiện nhiều cá bò bù (cá ngừ đại dương - CNĐD). Vì vậy, dù nguy hiểm nhưng ngư dân làm nghề câu xa bờ các tỉnh Nam Trung Bộ thường chọn mùa này để săn cá.

Theo Trạm Kiểm soát biên phòng Đà Nẵng (Tuy Hòa), từ cuối tháng 9/2014 đến nay, đã có 40 tàu CNĐD xuất bến từ cảng cá phường 6, với khoảng 30% tàu về bến có lãi. Còn theo ông Phan Thuấn, Chủ tịch Nghiệp đoàn Nghề cá phường 6, mùa này cứ 10 tàu CNĐD ra khơi là có “4 lãi - 3 hòa - 3 thua”. Giá cá bò gù loại 1 lúc này tại Tuy Hòa là 150.000đ/kg. Ngư dân Phú Yên chủ yếu áp dụng kiểu câu vàng nên chất lượng cá khá tốt, nhiều con đủ chuẩn xuất thẳng sang thị trường Nhật...

Mùa đánh bắt CNĐD chỉ tập trung khoảng 5 tháng trước và sau Tết Nguyên đán, nên dù biến động cũng phải tranh thủ ra khơi, trừ những ngày bão lớn. Làm ăn mùa biến động nên các nhóm tàu đều cất cử người theo dõi rất kỹ các bản tin dự báo thời tiết, để kịp thời tránh né những khu vực biển

Chiến lợi phẩm sau mỗi chuyến đi “có lãi”

động nguy hiểm. Lúc này, anh em tập trung đánh bắt khu vực Trường Sa, để có bề gì thì nhờ cậy các đảo có hải quân mình. Biển vào mùa có bò gù, ngư dân ở đây mừng lắm. Bởi hơn một năm qua, cá quá khan hiếm, hàng loạt tàu nằm bờ đói dài, anh em bận đi làm thuê tứ phương...

Mùa CNĐD bắt đầu cũng là lúc thêm nhiều thông tin tàu cá bị nạn. Vì vậy, theo ông Thuấn và các ngư dân, mong ước có “tàu chắc, máy tốt” luôn thường trực trong nghề bò gù. Thế nhưng, đồng vốn quá lớn đã làm cho nhiều người không thể với tới. “Ví như, việc cho vay ưu đãi theo Nghị định 67/CP đòi hỏi tàu phải trang bị máy mới 100%. Thế nhưng, máy đúng chuẩn lúc này đều có

giá vài tỷ đồng, chỉ một số chủ tàu “đại gia” mới đáp ứng được. Trong lúc, trang bị máy “trôi nổi” thì cỡ vài trăm triệu đồng, nên nhiều hộ chủ tàu dễ sầm hơn. Còn việc chung nhau góp vốn để sắm tàu lớn thì thực tế rất khó ở các làng biển. Bởi “chung chạ” tiền bạc rất dễ nảy sinh bất đồng...”, ông Thuấn cho hay.

Thế rồi, giữa mùa đông gió, thông tin về những con tàu xa bờ phải khẩn cứu do “hồng mây, gãy láp, thủng mạn, thả trôi, thả chìm” cứ thế dội về hậu phương... Nhưng vì miếng cơm manh áo nên dù biến động thì những ngư dân vẫn không quản nguy hiểm, nhọc nhằn tranh thủ ra khơi, trừ những ngày bão lớn.

NAM PHAN

Cá bớp chết vì lạnh

Khoảng nửa tháng qua, người nuôi cá bớp ở thị trấn Vạn Gia, huyện Vạn Ninh (Khánh Hòa) khóc ròng vì cá nuôi đạt trọng lượng từ 2 - 4kg bỗng dưng bỏ ăn rồi lăn đùng ra chết. Nguyên nhân được xác định là do thời tiết lạnh.

Anh Diệp Năng Minh, tổ 4, thị trấn Vạn Gia cho biết, các bè đều có chung hiện tượng cá bỏ ăn rồi chết. Bè cá chết nhiều lên đến vài trăm con. Nhiều hộ đành xuất bán “non” chấp nhận thua lỗ.

Ông Hồ Quang Quý, tổ 5 cho hay, những năm trước người nuôi cá bớp ai cũng lãi khá. Đầu tháng 6 năm ngoái, gia đình ông vay vốn đầu tư thả 1.200 con. Đang nuôi ngon lành, chuẩn bị dịp tết này xuất bán, nào ngờ đàn cá bỏ ăn rồi chết mà không rõ nguyên nhân.

Ông Mai Ngọc Tấn, Trưởng trạm Nuôi trồng thủy sản huyện Vạn Ninh cho biết, toàn huyện có khoảng 300 ô lồng nuôi cá bớp. Đây là đối tượng nuôi mới trong khoảng 3 năm trở lại đây. Vì vậy, việc phát hiện cũng như cách điều trị bệnh cho cá bớp đối với người nuôi còn hạn chế. May mắn hơn anh Minh, ông Quý, gia đình ông Cao Vũ, tổ 5 đã xuất bán được cá với giá 100.000đ/kg, sau khi trừ chi phí ông lỗ chỉ vài chục triệu.

Nhận định về cá chết, nhiều hộ nuôi cá bớp ở đây cho biết, năm nào cũng vậy thời điểm này có gió mùa đông bắc tăng cường, cá bớp đều có hiện tượng bị chết. Tuy nhiên chưa năm nào mà cá lại chết nhiều như năm nay. Biểu hiện cá chết là bỏ ăn rồi lăn đùng ra chết, vớt cá lên quan sát bên ngoài thì thấy cá bị đỏ đầu, đỏ mang.

Cá bớp

Ông Mai Ngọc Tấn cho biết, trạm đã lấy mẫu phân tích và xác định nguyên nhân cá chết là do ảnh hưởng thời tiết lạnh, cá bị sốc nhiệt bỏ ăn rồi chết. Hiện nay, không chỉ vùng nuôi cá bớp ở thị trấn Vạn Giã có cá chết mà các vùng nuôi khác cũng xảy ra tình trạng tương tự, như khu vực Đàm Môn, xã Vạn Thạnh.

Ông Tấn khuyến cáo, để hạn chế tình hình thiệt hại, người nuôi nên tăng cường bổ sung vitamin C kết hợp với chất khoáng vi lượng trộn đều trong thức ăn nhằm tăng sức đề kháng cho cá. Hạn chế sử dụng thuốc kháng sinh, cho ăn nhiều cũng làm cá bị “sốc” dẫn đến tiếp tục chết. Nên tập trung thả nuôi từ tháng 2 - 5, thời điểm này trời nắng ấm thích hợp cho sự phát triển của cá bớp; đồng thời thu hoạch dứt điểm trước khi thời tiết chuyển sang lạnh.

NT

Thanh long đều đứng vì dịch bệnh

Nhiều hộ trồng thanh long theo tiêu chuẩn VietGAP ở huyện Hàm Thuận Bắc (Bình Thuận) đều đứng vì phải đối mặt với bệnh thán thư, đốm trắng làm ảnh hưởng chất lượng trái, bị thương lái ép giá.

Hiện đang bước vào vụ chong đèn thanh long, nhiều nhà vườn tăng cường chăm sóc để cây đạt năng suất cao nhất. Tuy nhiên, nhiều vườn thanh long xuất hiện bệnh đốm đầu trái, nấm tắc kè, nấm đồng tiền khiến bà con hoang mang, lo lắng.

Vườn thanh long gần 500 trụ của chị Đào Thị Mộng Xuân ở thị trấn Phú Long trồng theo tiêu chuẩn VietGAP đã 5 năm. Chị Xuân cho biết, thanh long VietGAP trái nhỏ nhưng chất lượng tốt vì không lạm dụng thuốc tăng trưởng, bảo vệ thực vật. Song, những ngày chuyển mùa gần đây, bệnh đốm nâu xuất hiện trên trái làm ảnh hưởng đến năng suất. 2/3 diện tích không thể thu hoạch do dịch bệnh, phải bấm bụng cắt bỏ, bởi thương lái không mua.

Anh Nguyễn Văn Dũng cũng ở thị trấn cho biết, đợt này vườn thanh long bị nấm đen, nấm trắng, lại đổ đầu trái, thối cành. Vì chỉ có thuốc phòng, chứ không có thuốc trị nên trái thanh long dù xanh hay chín bị nhiễm bệnh phải cắt bỏ để tránh lây lan. Cắt bỏ xong

thì phải tìm chỗ đổ, nếu vớt tùm lum ra đường hay lọt sang vườn nhà khác thì bệnh phát tán nhanh hơn. Đầu tư bao công sức, vậy mà lứa này chỉ đủ chi phí tiền thuốc.

Theo nhiều nhà vườn trồng thanh long, nấm tắc kè còn gọi là bệnh đốm trắng, nấm đồng tiền còn gọi là bệnh thán thư. Đây là những bệnh rất khó trị. Nhiều người đã chủ động phun thuốc bảo vệ thực vật từ đầu mùa, áp dụng kiến thức phòng chống dịch bệnh, song vẫn không mang lại hiệu quả.

Bà Trần Thị Mỹ Hồng, Phó Chủ tịch Hội Nông dân thị trấn Phú Long cho biết: “Thị trấn có hơn 160ha thanh long VietGAP, đến nay có hơn một nửa diện tích bị nhiễm bệnh đốm trắng, thán thư. Hai căn bệnh này đã xuất hiện từ lâu tại những vùng chuyên canh thanh long. Nếu thời tiết không thuận lợi thì bệnh sẽ phát sinh và lây lan nhanh chóng”.

Theo khuyến cáo của ngành nông nghiệp tỉnh Bình Thuận, vào thời điểm này chủ vườn cần chú trọng phòng trừ bệnh bằng cách chôn lấp cành, trái bị nhiễm bệnh hoặc rắc vôi khử trùng để tránh lây lan.

SỸ THĂNG

Luôn kiểm tra quả thanh long để phát hiện bệnh kịp thời

Nuôi tôm bằng... công nghệ không dây

Các nhà khoa học Việt Nam vừa ứng dụng công nghệ cảm biến không dây (wireless sensor network) vào nuôi tôm ở huyện Cần Giờ (TPHCM) đã mở ra hướng phát triển mới cho ngành nông nghiệp. Đặc biệt, việc nghiên cứu ứng dụng công nghệ vi mạch trong chăn nuôi, trồng trọt, không chỉ đem lại nguồn thực phẩm an toàn, tăng năng suất, mà còn giúp kiểm soát các điều kiện cho phát triển cây trồng.

Hệ thống cảm biến không dây tự động

Trung tâm Nghiên cứu và Đào tạo thiết kế vi mạch (ICDREC), Đại học Quốc gia TPHCM phối hợp với Khu nông nghiệp công nghệ cao (NNCNC), Công ty Mimosa technology (TPHCM) bước đầu nghiên cứu công nghệ cảm biến không dây (wireless sensor network) trong nuôi tôm.

Ông Ngô Đức Hoàng, Giám đốc ICDREC cho biết, thiết bị là các cảm biến (sensor). Các sensor này sử dụng chip SG8V1, sau đó truyền về một bộ data server, bộ phận này sẽ truyền tín hiệu lên một

Thu hoạch tôm

hệ thống server lớn trung tâm. Hệ thống trung tâm có hệ chuyên gia, đây là các chuyên gia thuộc khu NNCNC. Sau khi các thông tin được truyền tự động về thì lập tức các hệ chuyên gia sẽ đánh giá, tư vấn, hướng dẫn nông dân cách xử lý các tình huống xảy ra tại nơi chăn nuôi. Người nông dân sẽ được trả lời thông tin và có thể truy cập qua điện thoại để kịp thời chọn hướng xử lý thích hợp.

Nghiên cứu được thử nghiệm tại nhiều đầm nuôi tôm huyện Cần Giờ (TPHCM). Nhóm nghiên cứu gắn nhiều sensor trong các đầm nuôi tôm. Sensor này xác định nhiệt độ không khí, nước, độ pH,

lượng oxy có trong nước... Các sensor ghi nhận thông số vượt ngưỡng hoặc dưới ngưỡng cho phép đưa về các đột sử dụng vi xử lý SG8V1, truyền về hệ thống trung tâm để xử lý. "Một thực tế tại các đầm tôm, người nông dân cắm điện quay tạo oxy suốt 24/24 giờ mà không biết trong đầm đang dư hay thiếu, hệ thống cảm biến sẽ tự động nhận biết các thông số này, giúp người nông dân khởi động hệ thống quạt oxy khi nhiệt độ thay đổi, nhằm tiết kiệm năng lượng, giải quyết vấn đề nuôi tôm truyền thống. Tạo kênh thông tin giữa chuyên gia với người nuôi tôm nhanh và đơn giản,

Chính phủ cũng dựa vào hệ thống này biết được người nuôi tôm có theo đúng quy trình VietGap hay không”, ông Hoàng cho biết.

Qua thử nghiệm, bước đầu đã điều khiển được 3 thông số bằng cảm biến vi mạch không dây, thời gian thực tại đầm nuôi tôm. Hệ thống này giúp người nông dân thấy được toàn bộ thông số tại đầm diễn ra trong ngày. Đặc biệt, sensor cảm biến vi mạch không dây có thể sử dụng kiểm soát cây trồng và chăn nuôi gia súc, gia cầm...

Cần đảm bảo tuổi thọ hệ thống sử dụng lâu dài

GS.TSKH Đặng Lương Mô, Chủ tịch danh dự Hội Công nghệ Vi mạch bán dẫn TPHCM cho rằng, về kỹ thuật chúng ta rất thuận lợi vì đã có công nghệ cảm ứng không dây, chip vi mạch, tất cả luôn sẵn sàng, đều có thể nghiên cứu, thiết kế triển khai tại Việt

Thử nghiệm hệ thống cảm biến không dây vào nuôi tôm ở huyện Cần Giờ (TPHCM)

Nam. Ứng dụng mang lại lợi ích thiết thực an toàn thực phẩm, liên quan tới sức khỏe con người thì nên làm. Khó khăn về tuổi thọ của sensor khi ứng dụng thì cần tiếp tục nghiên cứu hoàn thiện.

TS Hiroshi Hiroshima, Viện Quốc gia về Khoa học công nghệ Công nghiệp tiên tiến Nhật Bản (AIST) cho biết, mục đích phát hiện sớm các trường hợp cúm gia cầm, phòng tránh các bệnh cho gia súc gia

cầm là cần thiết để bảo vệ con người, an toàn thực phẩm, đồng thời tăng hiệu quả chăn nuôi, nhân giống gia súc gia cầm, do đó sensor đã được ứng dụng để theo dõi sức khỏe gà công nghiệp, bệnh dạ cỏ gia súc, môi trường và nhiệt độ nước ao tôm, cá tại Nhật Bản. Trong nuôi gà công nghiệp, cứ 100 con gà dùng 1 sensor, 1 sensor giá khoảng 200.000đ, 10 phút báo dữ liệu nhiệt độ thân nhiệt gà, hoạt động của gà một lần. Công nghệ cũng đã được đưa tới ứng dụng cho gà nuôi chuồng trại tại Anh.

Theo ông Đinh Minh Hiệp, Trưởng ban Ban Quản lý khu NNCNC TPHCM, việc gắn cảm biến vi mạch không dây cho nông nghiệp là cần thiết. Tuy nhiên, khó khăn là kinh phí đầu tư ban đầu còn cao, đồng thời tuổi thọ của hệ thống trong quá trình sử dụng lâu dài yêu cầu đảm bảo độ chính xác. Ngoài ra, sử dụng hệ thống này phải nắm được kỹ thuật, kinh nghiệm xử lý các tình huống xảy ra. Hệ thống ứng dụng phù hợp với nuôi, trồng cây, con có giá trị gia tăng cao, có thể theo dõi môi trường khi chăn nuôi mật độ dày xem môi trường có ảnh hưởng đến vật nuôi hay không.

Cần chọn đúng đầu ra cho thị trường khi ứng dụng công nghệ cảm biến không dây. ICDREC sẽ nghiên cứu thiết kế mở rộng vi hệ thống cơ điện tử Mems như một lĩnh vực mới. Đồng thời cải tiến con chip Việt Nam để sử dụng nguồn năng lượng thấp nhất, trong tương lai không dùng năng lượng điện mà dùng năng lượng nội lực từ chính từ vật gắn chip, có thể tích lũy năng lượng nuôi suốt dòng đời của chip.

ÔNG NGÔ ĐỨC HOÀNG

QUỖNH HUƠNG

Chống rét cho đàn ong mật

Ong mật là loài chịu rét kém. Những ngày rét đậm, rét hại kéo dài trong vụ đông nếu người chăn nuôi không có biện pháp chăm sóc hợp lý ong sẽ bị chết nhiều. Xin giới thiệu với bà con kinh nghiệm chống rét và hanh khô cho đàn ong qua mùa đông.

Cần chú ý thay ong chúa cho đàn ong bị bệnh trong vụ Thu Đông, nhân đàn mới để tạo thế đàn ong khoẻ mạnh tăng sức chống rét cho đàn ong qua đông. Thời tiết và nguồn hoa trong vụ thu đông ở các tỉnh phía Bắc hoàn toàn thuận lợi cho việc nhân đàn ong, nhất là nguồn phấn phong phú và kéo dài. Tạo chúa, nhân đàn và xây bánh tổ là 3 khâu gắn liền với nhau trong quá trình nhân giống ong. Thời vụ nhân giống thích hợp với vùng thấp là từ 1/10 - 30/11, vùng cao kết thúc sớm hơn 1/10 - 15/11. Từ ngày 25 - 30/11 toàn bộ ong chúa đã đẻ.

Nên thay chúa mỗi năm 1 - 2 lần, dùng ong chúa 6 - 9 tháng tuổi. Thay chúa cuối vụ Thu, vụ Đông ong chúa đẻ tốt và vụ Xuân năm sau ong phát triển tốt ít chia đàn. Vụ Thu Đông có thời gian dài nên thay chúa làm nhiều đợt và tập trung vào lúc thời tiết tốt. Dùng phương pháp chia đàn kết hợp với thay chúa bằng cách nhốt ong chúa đẻ, tách đàn gắn 2 mũ chúa nếu ong chúa giao phối được cả hai con thì giết chúa cũ và chia đàn, được một con thì thay chúa.

Vụ Đông cũng có thể dùng phương pháp thay chúa tự nhiên, bẻ que chân sau hoặc

làm xước cánh chúa cũ rồi gắn mũ chúa để đàn ong tự thay thế, bằng cách này vụ Đông có thể có 2 ong chúa cùng đẻ và vụ Xuân đàn phát triển tốt. Kiểm tra kỹ đàn ong, cần thay ngay ong chúa ở những đàn chớm bị bệnh, giải quyết triệt để những đàn ong bị nhiễm bệnh để có những đàn ong khoẻ mạnh chuẩn bị vượt đông. Điều chỉnh đàn ong sao cho có thể đàn đồng đều, nên kết thúc nhân giống trước 30/11 để có thời gian nâng thế đàn tốt hơn.

Chống rét và hanh khô: Từ tháng 10 cần chống rét cho ong. Để ong nơi kín gió, tránh hướng Bắc và đặt các vật chống rét cho đàn ong, trên trải báo, ngoài ván ngăn đặt các tấm rơm, rạ, lá chuối khô, bao tải, tấm xốp. Đàn trung bình trở lên đặt chống rét ngoài ván ngăn, đàn yếu dồn ong vào giữa chống rét hai bên. Cần chú ý điều chỉnh các dụng cụ chống rét theo tình hình thời tiết và đàn ong, trời ẩm nắng phải lấy ra phơi khô và làm vệ sinh thùng. Bịt kín các khe hở cửa thùng ong.

Ngoài rét, cần phòng chống hanh khô cho đàn ong bằng cách đặt máng nước dưới thùng, những ngày hanh khô quá nên cho uống thêm nước pha ít muối với tỷ lệ 0,9% (9g muối ăn pha trong 1 lít nước sạch). Cho ong ăn đầy đủ, nếu thiếu phấn hoa kéo dài phải cho ăn bổ sung thêm đường mía đảm bảo lúc nào đàn ong cũng có nhộng, ấu trùng, và có mật vít nắp.

NGUYỄN VĂN DUY

Cần kiểm tra tổ ong thường xuyên

Cùng rút kinh nghiệm

Đừng chủ quan với đau bụng

Hôm ấy, sau khi ăn sáng, ông H. (Hà Nam) thấy đau bụng âm ỉ, đi ngoài phân lỏng mấy lần. Đến trưa, vẫn thấy đau bụng, lại thấy hơi sốt ông uống thêm hạ sốt. Cuối ngày cơn đau bụng tăng lên, vã mồ hôi, người nhà thấy thế liền đưa ông đến bệnh viện. Bác sĩ chẩn đoán ông bị viêm ruột thừa.

Lời bàn: Viêm ruột thừa là một cấp cứu ngoại khoa thường gặp. Khi mắc

bệnh này, nhiều người nghĩ rằng mình bị rối loạn tiêu hoá. Viêm ruột thừa nếu không được phát hiện sớm có thể vỡ ra bất cứ lúc nào, gây ra viêm phúc mạc, không cấp cứu kịp thời sẽ dẫn đến tử vong. Mọi người hãy cảnh giác, khi đau bụng kèm theo sốt nên đến phòng khám để loại trừ các cấp cứu ngoại khoa, không nên ở nhà và tự dùng thuốc.

BS MỸ CHINH

Hoảng sợ vì bị vắt cắn

Nghỉ hè, cô sinh viên M. (Hà Nội) cùng bạn bè lên Tam Đảo (Vĩnh Phúc) chơi. Trời mưa, sau một hồi leo núi M. chợt phát hiện thấy đầu gối mình bị chảy máu. Cuống lên, cô cùng bạn bè tìm mọi cách lấy băng để cầm máu. Hóa ra cô bị vắt cắn mà không biết.

Lời bàn: Vào mùa hè, ở những vùng rừng núi thường có độ ẩm cao nên rất nhiều vắt, nhất là những ngày mưa. Bởi vậy, nếu bạn dự định đi dã ngoại vào vùng núi, nên thoa kem chống vắt, muỗi, di giày, mang theo hộp bông băng... Trong trường hợp bị vắt cắn, hãy nặn máu ở vết cắn rồi rửa sạch để dịch từ miệng con vắt (có chứa

chất chống đông) không còn trong vết cắn, sau đó có thể sát khuẩn, băng cầm máu.

BS HÀ PHƯƠNG

Cùng rút kinh nghiệm

Đề phòng kiến ba khoang đốt

Mới đây, 25 công nhân đang làm việc tại xưởng của Công ty TNHH Cụ Thành chuyên sản xuất dụng cụ, thiết bị thể thao, đóng tại xã An Phước, huyện Long Thành, Đồng Nai đã bị kiến ba khoang đốt. Không lâu sau đó, những công nhân trên xuất hiện tình trạng bỏng rát da, nổi ban và đỏ tấy từng đám, gây ngứa rất khó chịu. Sau đó, số công nhân này đã được đưa đến Bệnh viện Đa khoa huyện Long Thành điều trị. Sau 3 ngày điều trị, tất cả số công nhân trên đã được xuất viện và tiếp tục theo dõi điều trị tại nhà. Công ty TNHH Cụ Thành đã phối hợp với Trung tâm Y tế huyện Long Thành dùng hóa chất xịt, khử đuổi kiến, đồng thời thông báo cho người lao động biết để đề phòng, tránh bị kiến ba khoang cắn.

Lời bàn: Khi phát hiện kiến ba khoang cần sử dụng bình xịt côn trùng để giết hoặch

đuổi kiến chứ không nên đập kiến. Vì nếu đập chết, chất độc trong loài kiến ba khoang này sẽ tiết ra, nếu tiếp xúc vào sẽ gây bỏng, đỏ da. Trước khi ngủ cần quét lại nhà để sạch nền nhà và mắc màn ngủ tránh côn trùng có điều kiện tiếp xúc. Với mật độ kiến ba khoang nhiều, dùng thuốc FENDONA 10SC (Alpha permethrin 10%), pha với nồng độ 70ml/8 lít nước, phun tồn lưu trên vách tường trong và ngoài nhà có tác dụng xua và diệt chúng. Khi bị kiến ba khoang đốt, rửa sạch vết đốt với xà phòng, sau đó có thể bôi bằng hồ nước, các thuốc có chứa corticoid chỉ định cho các loại

côn trùng đốt. Khi da bị tổn thương phỏng rộp, hay sang thương loét có thể rửa bằng thuốc tím (KMnO₄), thuốc xanh Metylen lên vùng da, thuốc kem bôi có chứa corticosteroids như: Kocorin; Betnovate; Betnovate-GM; Gentrison. **BS NGUYỄN VŨ**

Ăn thịt tái nhiễm sán dải bò

Chị Đặng Thị Thơm (Bình Dương) có thói quen ăn thịt bò tái. Gần đây, chị thấy mỗi sáng sớm ngủ dậy đầy quần lót có những vật thể nang màu trắng đục. Kiểm tra trên giường chị Thơm cũng thấy những đốt sán như trên rải rác... Chị vô cùng hoảng sợ, tự đến tiệm thuốc Tây, miêu tả bệnh, được hướng dẫn mua thuốc tẩy giun về uống nhưng không khỏi.

Sợ quá, chị phải đến bệnh viện để khám. Sau khi thăm khám, bác sĩ cho biết chị đã bị nhiễm sán dải bò (Taenia saginata - một loại ký sinh trùng hình dáng dài, dẹt, nang sán nằm trong thớ thịt bò) cần điều trị bằng thuốc.

Lời bàn: Để chữa trị dứt hẳn bệnh nhiễm sán dải bò, người bệnh và cả gia đình bệnh nhân phải cùng uống thuốc điều trị đặc

hiệu. Chăn, màn, chiếu, gối, quần áo... của cả nhà người bệnh cần được giặt nước sôi trong vòng 2 tuần để giết hết trứng sán. Để phòng bệnh, tốt nhất bà con nên bỏ thói quen ăn thịt sống, thịt tái, ăn gỏi. Nên ăn chín uống sôi. Khi mắc bệnh, nên đến viện để được thăm khám và cần tuyệt đối tuân thủ phác đồ điều trị của bác sĩ.

BS NGUYỄN VŨ

Lá mơ tam thể chữa lỵ

Theo y học dân tộc, lá mơ tam thể vị đắng, chua chát, tính mát, có tác dụng nhuận gan, giải nhiệt, mạnh tỳ vị, tiêu thực, sát khuẩn, thường được dùng để chữa kiết lỵ, tiêu chảy, sỏi bụng ăn không tiêu, nhưng chủ yếu vẫn là chữa hội chứng lỵ.

Bài thuốc chữa lỵ bằng lá mơ trứng gà

Hái 30 - 40g lá mơ tươi (khoảng 30 - 40 lá), chú ý chọn những lá lành, không sâu, rửa sạch từng lá, để ráo hết nước, giã nhỏ, trộn với hai lòng đỏ trứng gà, thêm mấy hạt muối, trộn thật đều, đem hấp trên nồi cơm hoặc hấp cách thủy cho chín tới sẽ lấy ra ăn. Người lớn ngày ăn hai lần, trong 3 - 5 ngày. Trẻ em tùy theo tuổi cho ăn giảm đi. Thường chỉ ăn ba ngày là khỏi. Trong khi ăn lá mơ

trứng gà chú ý kiêng ăn những thứ khó tiêu, kiêng mỡ và những thức ăn tanh, cay.

Qua sử dụng thực tế, bài thuốc này có tác dụng tốt đối với hội chứng lỵ và những trường hợp lỵ trực khuẩn thể nhẹ và trung bình. Lá mơ tam thể không những làm ức chế sự nảy nở của trực khuẩn lỵ mà còn có thể diệt được chúng. Hơn nữa bài thuốc này thật đơn giản và dễ dùng, vừa là món ăn vừa

là thuốc chữa bệnh, lại ăn khá ngon miệng.

Viên thuốc chữa lỵ

Ngoài bài thuốc trên, người ta còn kết hợp lá mơ tam thể với rau sam, cỏ sữa và mấy vị thuốc khác bào chế thành những viên thuốc chữa lỵ kết quả tốt, theo công thức sau: Lá mơ lông 100g, rau sam 200g, cỏ sữa 200g, củ phượng vĩ 100g, hạt cau già 100g. Lá mơ lông, rau sam, cỏ sữa rửa thật sạch, giã nhỏ, vắt lấy nước cốt nhất và nhì. Củ phượng vĩ, hạt cau già tán bột, trộn với nước cốt trên, phơi khô, tán bột mịn, luyện hồ làm viên bằng hạt ngô. Người lớn mỗi lần uống 8g với nước nóng. Trẻ em tùy theo tuổi mỗi lần uống từ 4 - 6g.

BS HƯƠNG LIÊN

Mơ tam thể còn có tên là mơ lông (tên khoa học là *Paederia faetida* L) là một loại cây leo bằng thân quấn, sống lâu năm, có nhiều lông, mọc mạnh vào mùa hè - thu. Lá mơ mỏng, mọc đối, hình trứng hoặc hình mũi mác, đáy lá tròn hoặc hình tim, mặt trên lá màu xanh, mặt dưới màu tím đỏ, cả hai mặt lá đều phủ một lớp lông nhung trắng và nhỏ mịn. Khi ta vò lá này thấy một mùi đặc biệt hôi hôi tanh tanh do trong lá chứa một tinh dầu có lưu huỳnh và ancaloit.

Coi chừng mắc bệnh thấp tim

Thấp tim là bệnh toàn thân, thường xảy ra ở trẻ từ 5 - 15 tuổi. Bệnh hay biểu hiện ở khớp, gây tổn thương tổ chức liên kết, nặng nề nhất ở tim, có thể dẫn tới tử vong.

Bệnh tử viêm họng

Thấp tim được coi là bệnh nguy hiểm bởi gây suy tim, hoặc để lại di chứng ở van tim. Thấp tim thường khởi phát từ nguyên nhân rất đơn giản. Đó là: Viêm họng, viêm đường hô hấp trên do vi khuẩn liên cầu khuẩn beta tan huyết nhóm A. Liên cầu khuẩn beta tan huyết nhóm A bình thường có thể tồn tại ngay trong họng những người khoẻ mạnh, trong một điều kiện nào đó thì gây viêm họng. Thực tế, trẻ nhỏ dưới 3 tuổi

thường viêm họng do liên cầu khuẩn. Khi bị viêm họng, dù không chữa trị thì sau 1 - 2 tuần cũng sẽ tự khỏi. Nhiều người thấy con khỏi viêm họng đã mừng. Nhưng sau đó một vài tuần, một vài tháng, trẻ có thể xuất hiện thấp tim.

Trẻ thấp tim thường mệt, sốt, đau sưng khớp, khó thở, đau ngực, có ban trên da hoặc dưới da... Các triệu chứng đó có thể dần dần sẽ hết, trừ trường hợp nặng gây viêm tim nặng, suy tim. Dù triệu chứng thấp tim hết, nhưng sau đó sẽ để lại di chứng ở van tim. Di chứng có thể có ngay từ đợt bị bệnh đầu tiên nhưng có thể một vài tháng, một vài năm, có những người hàng chục năm sau mới để lại di chứng ở van tim. Nơi hay bị tổn thương nhất ở tim là

van 2 lá và van động mạch chủ. Nếu đã để lại di chứng ở van tim, người bệnh trở thành người tàn phế. Điều nguy hiểm là viêm họng do liên cầu khuẩn có thể lây lan từ trẻ này sang trẻ khác. Vì thế, trẻ khỏe mạnh cần được cách ly, giữ gìn, tránh tiếp xúc với các trẻ viêm họng khác để tránh nhiễm liên cầu khuẩn.

Dùng kháng sinh dự phòng

Khi bị thấp tim, trẻ cần được theo dõi và điều trị tại bệnh viện. Thấp tim tuy nguy hiểm nhưng có thể phòng được. Phòng không bị thấp tim còn gọi là phòng thấp cấp 1, tức là phát hiện và điều trị kịp thời tất cả những trường hợp viêm họng do liên cầu khuẩn beta tan huyết nhóm A ở trẻ 5 - 15 tuổi.

Khi trẻ bị viêm họng, cần dùng kháng sinh thông thường như penixilin. Nếu trẻ dưới 30kg, dùng 1 triệu đơn vị penixilin/ngày và uống trong 10 ngày. Đối với trẻ trên 30kg, dùng 2 triệu đơn vị/ngày, uống trong 10 ngày. Hoặc có thể dùng amoxilin, ampicilin, những kháng sinh dòng betalactamin. Nói chung, những kháng sinh này đem lại hiệu quả điều trị tới 80 - 90%. Nếu điều trị kịp thời mỗi lần viêm họng, sẽ phòng được thấp tim.

Hoặc có thể tiêm một mũi duy nhất benzatin penixilin 1 triệu 200 ngàn đơn vị cho trẻ trên 30kg, 600 ngàn đơn vị cho trẻ dưới 30kg. Khi trẻ đã bị thấp tim, sau khi điều trị thấp tim ổn định, cần phòng thấp cấp 2. Nguyên lý của phòng thấp cấp 2 là trong cơ thể những đứa trẻ đã bị thấp tim lúc nào cũng có một lượng penixilin đủ để tiêu diệt vi khuẩn (liều 0,2 nanogam/1ml huyết tương). Thường tiêm penxatin pelixin, tiêm

mông và tiêm 28 ngày/lần, liều 1 triệu 200 ngàn đơn vị với trẻ trên 30kg, liều 600 ngàn đơn vị với trẻ dưới 30kg. Thời gian tiêm ít nhất là 5 năm và ít nhất cho đến khi trẻ 18 - 25 tuổi. Nếu đã bị bệnh van tim thì tiêm suốt đời.

Do điều kiện thời tiết, khí hậu và sức đề kháng, trẻ con hay bị viêm đường hô hấp trên. Những trẻ từ 5 - 15 tuổi, có biểu hiện viêm đường hô hấp trên, mặc dù không được bác sĩ khám, hoặc không được làm xét nghiệm xem có liên cầu không, nhưng cha mẹ cũng nên cho trẻ dùng một đợt penixilin trong 10 ngày, coi như bị viêm họng do liên cầu để phòng thấp tim. Khi đã bị thấp tim thì không nên tự chữa ở nhà mà nên đến các cơ sở y tế để các bác sĩ có chuyên môn điều trị.

BS VIÊN VĂN ĐOAN

Hình ảnh vi khuẩn liên cầu nhóm A dưới kính hiển vi

Giảm số đo cho vùng đùi

Hỏi: Có nhiều người vóc dáng gọn gàng nhưng hai bên đùi lại rất to khiến đôi chân trông vừa ngắn vừa thô. Vậy có cách nào khắc phục được nhược điểm đó không?

NGUYỄN TUYẾT VÂN
(Hoàng Mai, Hà Nội)

Chị Thu Hương, Trung tâm Chăm sóc sắc đẹp Việt spa, Hà Nội trả lời: Trong trường hợp này chị em nên lựa chọn loại máy massage thể hệ mới có hiệu quả tác động mạnh mẽ đến các mô mỡ.

Nguyên lý hoạt động của máy này là hút chân không liên tục xoắn bóp, quá trình thực hiện kéo dài sẽ làm tiêu huỷ các tổ chức mỡ ngoan cố, chuyển hoá mỡ thành dạng lỏng. Dùng máy massage đặc trị, xoắn bóp, giúp phần đùi như đang tập thể dục, tác động sâu vào từng thớ cơ và các cellulite, chuyển hoá mỡ thành năng lượng tiêu hao. Máy còn có chương trình nén ép thu tạo dáng, chương trình ép xả tiêu độc

đặc biệt là phá huỷ màng chắn toxin thúc đẩy quá trình tiêu đốt mỡ nhanh hơn. Kết hợp với tinh dầu trị liệu thấm sâu vào bên trong từng tế bào mỡ, cùng lúc đó, dùng tay miết sâu mềm mại theo đúng chiều làm mềm các mô mỡ. Nên lựa chọn đúng loại tinh dầu, kem massage có hoạt chất tiêu huỷ các phần mỡ dày và săn chắc, loại bỏ tình trạng sần sùi vỏ cam trên da.

Cuối cùng là bước kích thích mỡ đào thải ra ngoài bằng nguồn nhiệt từ thảm nóng chuyên dụng, lúc này nếu bạn để tay vào những vùng này sẽ thấy rất nhờn, đây chính là phần mỡ hoá lỏng đang được đẩy ra ngoài. Với phương pháp điều trị này, thân hình sẽ cân đối hơn mà không phải mất nhiều thời gian. Tuy nhiên, cần kiên trì làm đẹp thì mới có được dáng hình thon thả lâu dài, nên kết hợp tập thêm các động tác ép cơ tại nhà để không bị béo trở lại.

HỒNG ANH (ghi)

Ảnh minh họa

Hạn chế tô son khi không cần thiết

Ảnh minh họa

Hỏi: Tôi bôi son cả ngày, tuy nhiên càng bôi môi càng thâm. Xin hỏi, có phải do son chứa chì dẫn đến môi thâm không?

NGUYỄN QUỲNH ANH (Hà Nội)

Chị Đỗ Anh Thư, Giám đốc Công ty TNHH Thực Mỹ Phẩm Grandpa's Garden, tác giả cuốn sách Tự làm mỹ phẩm tư vấn:

Da môi cũng như các vùng da khác luôn cần phải thở. Khi trang điểm nói chung hay tô son quá nhiều và thường xuyên sẽ khiến da mặt và vùng da môi của bạn khó thở, như người thiếu oxy bị tím tái. Bên cạnh đó, son của bạn có thể chứa thành phần bất năng, khiến melanin sản sinh ở vùng môi nhiều hơn vì thế dẫn đến tình trạng càng trang điểm, tô son càng nhiều da càng thâm, xám. Còn quan điểm môi thâm do

son chứa chì thì không những làm môi thâm mà chì còn tích tụ ở máu của bạn đến mức bạn phải đi chữa trị dài hạn vì ngộ độc, ảnh hưởng sức khỏe nghiêm trọng.

Ngoài ra, son khi đã được lưu hành trên thị trường tức là chất lượng đã được xem xét, ổn với sức khỏe. Để hạn chế tình trạng này, bạn cần chọn các loại son phù hợp như nhiều dưỡng, ít thành phần bất năng. Để biết điều này, khi mua nên cần được tư vấn của nhân viên các nhãn hàng, bởi mỗi loại son sẽ có các công thức khác nhau, không loại nào giống loại nào. Khi bôi son, nên dưỡng một lớp phía dưới, sau đó tô son màu lên trên. Tốt nhất, nên hạn chế trang điểm tô son khi không cần thiết nhằm để môi được thở.

HÀ TRANG (ghi)

Tránh dùng hoá chất lau màn hình LCD

Hỏi: Nhà tôi đang sử dụng ti vi LCD 32 inchs. Mấy hôm trước các cháu nhỏ đã dùng que nhựa đánh gây xước màn hình. Có cách nào khắc phục hay không? Tôi có thể dùng hoá chất rửa kính để rửa màn hình LCD?

NGUYỄN THU HIỀN
(Mai Động, Hoàng Mai,
Hà Nội)

Trả lời: Theo KS Hoàng Văn Thụ, trưởng phòng Bảo hành Công ty LG Việt Nam cho biết, màn hình ti vi LCD có nhiều loại khác nhau tùy vào các hãng sản xuất, có thể màn hình LCD trực tiếp hoặc có tấm kính bảo vệ bên ngoài. Trong trường hợp màn hình LCD có kính bảo vệ bị xước nặng, người dùng có thể thay hoặc đánh lại kính giúp giảm vết xước. Nếu màn hình LCD không có kính bảo vệ bị xước rất khó khắc phục hoặc chấp nhận dùng hoặc thay màn hình khác. Việc thay màn hình cũng khó khăn vì tùy vào từng model, hãng sản xuất có linh kiện để thay hay không. Bên cạnh đó, màn hình LCD chiếm tỷ trọng

Ảnh minh họa

giá cao của toàn bộ màn hình, có loại đến 80 - 90%, nên không phải ai cũng chấp nhận thay được.

Cũng theo KS Thụ, có thể khắc phục bằng cách lau mờ những vết xước nông hoặc vết bẩn bám dính giống vết xước trên màn hình LCD. Trước tiên, rút phích điện, để màn hình nguội rồi mới lau. Dùng khăn sạch mềm, hơi ẩm lau qua toàn bộ màn hình cho

sạch các vết bẩn. Sau đó dùng khăn chuyên dụng lau màn hình (thường được bán kèm theo ti vi khi mua) lau lại màn hình lần nữa. Tuyệt đối không dùng các hoá chất để lau rửa màn hình LCD, nhất là nước rửa kính. Nếu sử dụng hoá chất không phù hợp, các chất tẩy sẽ làm lớp kính bảo vệ màn hình LCD bị đục, màu sắc kém chất lượng...

VĂN ĐÀI (ghi)

Tra cứu âm lịch ngàn năm

Hỏi: *Vi nhu cầu công việc, tôi rất cần xem lịch ngày âm dương của hiện tại, quá khứ và tương lai. Hiện tôi chưa biết phần mềm nào có thể tra cứu chính xác từng ngày tháng âm lịch của nhiều ngày trước và sau. Mong quý báo giới thiệu một phần mềm đáng tin cậy và hướng dẫn sử dụng.*

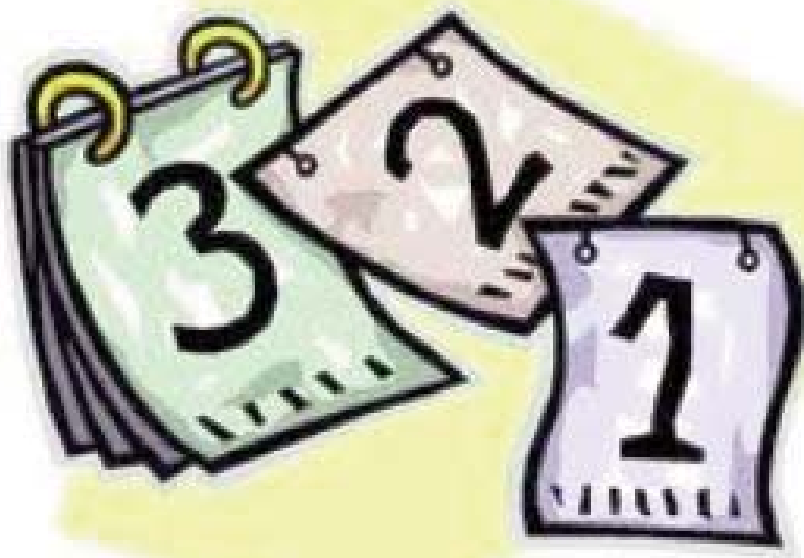
HÀ HUY (Hải Phòng)

Trả lời: Chương trình eCalendar có thể đáp ứng yêu cầu của bạn. Đây là một bộ thiên niên lịch cho phép xem ngày giờ âm lịch hiện tại được tự động quy đổi theo giờ hệ thống. Bên cạnh đó, thiên niên lịch cũng hỗ trợ người dùng chức năng tra cứu lịch âm của nhiều năm tháng về trước

hoặc sau thời điểm hiện tại. Chức năng biên soạn giúp người dùng có thể đánh dấu các mốc ngày lịch sử, sự kiện của gia đình, ngày lễ, Tết... Các bạn cũng có thể viết nhật ký cho mỗi ngày bằng hệ thống lịch ưu việt này. Đối với ngày âm lịch, người dùng cũng có thể xem hình ảnh của mặt trăng tròn méo theo thời gian. Chương trình có dung lượng cài đặt khoảng 15 Megabytes, sau khi tải về máy, các bạn giải nén và chạy file cài đặt sau đó chiêm nghiệm chương trình lịch eCalendar hữu ích:
<http://azsharing.com/qyxgp80pxnys/Setup.rar.html>.

NGỌC THÀNH (ghi)

Ảnh minh họa

Sợi amiăng trong tấm lợp khó phân tán ra ngoài

Hỏi: Nhà tôi đang lợp tấm fibro xi măng. Nhiều người nói, cấu trúc sợi amiăng trắng trong fibro xi măng không gây ung thư như amiăng xanh và nâu, cũng khó phân tán ra môi trường. Vậy cấu trúc amiăng trắng thế nào, khi xâm nhập vào đường hô hấp sẽ hoạt động ra sao?

ĐÀO DUY KHÁNH
(Đà Nẵng)

TS Võ Quang Diễm,
Chủ tịch Hiệp hội Tấm lợp Việt Nam tư vấn: Amiăng là tên thương mại dùng chung cho các loại sợi khoáng. Trên thực tế, sợi amiăng được chia thành hai nhóm chính: Nhóm amphibole và nhóm serpentine. Các loại sợi amiăng thuộc nhóm amphibole (còn gọi là amiăng nâu và xanh) với cấu tạo dạng thẳng, nhám, hình kim và chu kỳ bán tiêu hủy chậm. Các sợi thuộc nhóm amphibole khi vào phổi sẽ gây ra các khối u, triệu chứng viêm. Sau 10 – 20 năm ủ bệnh, các khối u sẽ phát tác thành ung thư và các bệnh về phổi.

Còn nhóm serpentine có dạng xoắn, xốp mềm còn được gọi là chrysotile (hay amiăng trắng), là loại sợi amiăng được sử dụng nhiều nhất trong các ngành

công nghiệp ngày nay. Theo nghiên cứu khoa học, sau khi thâm nhập vào cơ thể qua đường hô hấp, sợi chrysotile sẽ bị đào thải ra khỏi phổi từ 0,3 – 11 ngày hoặc bị phân hủy bởi môi trường axit do các đại thực bào tạo ra.

Với những tính năng ưu việt vượt trội - không thể thay thế được bởi bất cứ loại sợi tự nhiên hay sợi nhân tạo nào - như độ bền cơ học và tính đàn hồi cao, chịu ma sát tốt, chống cháy, chịu được môi trường kiềm, cách điện, khó phân hủy, ngăn cản vi khuẩn và sự tán xạ... amiăng trắng được coi là loại nguyên liệu xây dựng đầu vào hữu ích cho hơn 3.000 sản phẩm. Loại sợi này được ứng dụng rộng rãi trong ngành công nghiệp sản xuất sản phẩm fibrô xi măng (đặc biệt là tấm lợp sóng amiăng xi măng tại các nước đang phát triển), các vật liệu cách điện, cách nhiệt,

ngành ô tô, ngành hàng không, dược, dầu mỏ và hạt nhân, sản xuất vật liệu chống cháy, sản phẩm dệt may và một số ngành khác.

Hiện nay, amiăng nâu và xanh đã bị cấm sử dụng hoàn toàn dưới mọi hình thức trên toàn thế giới. Amiăng trắng hiện đang được cho phép sử dụng dưới sự kiểm soát chặt chẽ và các nghiên cứu khoa học chưa tìm thấy bằng chứng bệnh tật do amiăng trắng gây ra. Việc sản xuất tấm fibrô xi măng và ống nước fibrô xi măng chỉ chứa một lượng rất nhỏ sợi amiăng trắng (từ 8 – 10%); trong đó tỷ lệ các loại vật liệu thô khác được sử dụng là ximăng 55%, tro bụi than thiên nhiên là 35%. Các sợi chrysotile (amiăng trắng) được gắn kết rất chặt chẽ với hạt xi măng trong suốt quá trình sản xuất nên khó có thể bị phân tán ra môi trường bên ngoài.

THU HIỀN (ghi)

Ảnh minh họa

Giải đáp thắc mắc về vấn đề xã hội

Có thể mua bảo hiểm của nhiều hãng

Hỏi: Tôi đang mua bảo hiểm xe ô tô của một hãng. Giờ muốn mua bổ sung cho tăng giá trị bảo hiểm thì có thể mua của một hãng khác được không? Khi xảy ra tai nạn cùng một lỗi thì 2 nhà bảo hiểm này sẽ đền bù cho tôi như thế nào?

VIỆT NGÀ (Nghĩa Tân, Cầu Giấy)

Ông Phùng Đức Việt, Giám đốc Trung tâm kiêm Trưởng phòng Thông tin & Dịch vụ Bảo hiểm AMG trả lời: Về quyền lợi bảo hiểm, nếu chủ xe tham gia từ hai hợp đồng bảo hiểm trở lên thì số tiền bồi thường cũng chỉ được tính trên một hợp đồng bảo hiểm. Với cùng một thiệt hại, chủ xe không thể yêu cầu bồi thường bảo hiểm ở tất cả các doanh nghiệp BH với cùng một số tiền thực tế bồi thường. Tổng số tiền bồi thường mà chủ xe nhận được từ doanh nghiệp bảo hiểm không thể nhiều hơn số tiền thực tế mà họ đền bù cho người thứ ba.

Tuy nhiên, cũng nên lưu ý đến việc

khuyến cáo khi tham gia bảo hiểm trùng không có lợi gì cho chủ xe, bởi vì sẽ làm tăng chi phí mua bảo hiểm của chủ xe mà không làm tăng quyền lợi bảo hiểm, mặc khác khi xảy ra tai nạn thì việc liên hệ giải quyết quyền lợi bảo hiểm sẽ phức tạp hơn.

Sau khi xảy ra tai nạn, công ty bảo hiểm cấp hợp đồng bảo hiểm đầu tiên sẽ đứng ra giải quyết toàn bộ quyền lợi bảo hiểm, sau đó thu hồi số tiền bồi thường chia đều cho các hợp đồng bảo hiểm. Đương nhiên, để tránh có nhưng hiểu lầm đáng tiếc, doanh nghiệp đã bảo hiểm cho xe bị tai nạn sẽ có liên hệ, phối hợp và trao đổi với nhau trong việc xử lý tai nạn. Ngoài ra, nếu xe tham gia bảo hiểm ở các công ty bảo hiểm đều dưới giá trị thì việc phân chia trách nhiệm bảo hiểm cũng theo tỷ lệ số tiền bảo hiểm ghi trên mỗi giấy chứng nhận bảo hiểm với tổng số tiền bảo hiểm của tất cả các giấy chứng nhận bảo hiểm.

VH (ghi)

Giải đáp thắc mắc về vấn đề xã hội

Xe mất gương, ai bồi thường?

Hỏi: *Xe tôi để ngoài đường bị kẻ gian bẻ mất gương bên trái, trường hợp này xe tôi có được bảo hiểm không?*

QUÝ TOÀN
(Tân Bình, TPHCM)

Ông Phùng Đức Việt,
Giám đốc Trung tâm kiêm Trưởng phòng Thông tin & Dịch vụ Bảo hiểm AMG trả lời: Theo nguyên tắc, công ty bảo hiểm không nhận bảo hiểm mất cắp bộ phận

của xe, trừ khi có thỏa thuận tham gia thêm điều kiện bảo hiểm mất cắp bộ phận.

Liên quan đến việc xe của quý khách để ngoài đường bị kẻ gian bẻ mất gương bên trái (mắt hửn), trong trường hợp này đối tượng bảo hiểm là thiệt hại vật chất của xe xảy ra do hành động bất ngờ, ác ý hoặc bị huỷ hoại bởi một đối tượng thứ 3. Tuy vào hợp đồng bảo hiểm của quý

khách có tham gia chương trình bảo hiểm mất cắp bộ phận xe hay không thì sẽ được nhà bảo hiểm giải quyết bồi thường. Hiện tại trên thị trường Việt Nam có một số nhà bảo hiểm quốc tế như Công ty TNHH Bảo hiểm Liberty đang cung cấp giải pháp bảo hiểm mất cắp bộ phận xe hoặc thay thế bộ phận mất cắp rất có lợi cho khách hàng.

VH (ghi)

Ảnh minh họa